

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та
травматології

Навчальний рік 2021-2022, 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Підготовка офіцерів запасу «Військово-польова хірургія»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти ___ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань __22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія» _____
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 4, 5

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології

Протокол від
“28” серпня 2020 року №28
Завідувач кафедри

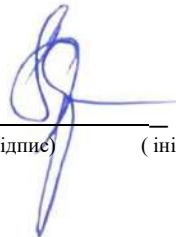
Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем професійної підготовки хірургічного профілю _____
(назва)

Протокол від
“31” серпня 2020 року № 1
Голова

(підпис)

Березка М.І.
(ініціали, прізвище)

(підпис)

Сипливи́й В.О.
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Григорук Вікторія Володимирівна доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, доцент, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Березка Микола Іванович – завідувач кафедру екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, спеціалізація ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, mi.berezka@knmu.edu.ua 0675750303

Литовченко Віктор Олексійович – професор кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, доктор мед наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів vo.lytovchenko@knmu.edu.ua 0679135674

Григорук Вікторія Володимирівна – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, доцент, спеціалізація ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, vv.hryhoruk@knmu.edu.ua, 0997709972

Бітчук Микола Денисович – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, доцент, спеціалізація анестезіологія, медицина невідкладних станів, md.bitchuk@knmu.edu.ua 0673677219

Власенко В'ячеслав Григорович – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, vh.vlasenko@knmu.edu.ua, 0505940926

Остапенко Вікторія Миколаївна – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація анестезіологія vm.ostapenko@knmu.edu.ua 0501877004

Гарячий Євгеній Владиславович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, yv.hariachyi@knmu.edu.ua, 0506288688

Власенко Дмитро Вячеславович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, спеціалізація ортопедія і травматологія, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, dv.vlasenko@knmu.edu.ua, 0633633332

Лапшин Дмитро Вячеславович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, dv.lapshyn@knmu.edu.ua 0506815424

Літовченко Андрій Вікторович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, av.litovchenko@knmu.edu.ua, 0509098141

Рамі Аль Масрі А.Ф. – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, am.rami@knmu.edu.ua 0638233917

Гришняєва Олена Володимирівна асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, спеціалізація психіатр, психотерапевт, психолог, медицина невідкладних станів, ov.hrishniaieva@knmu.edu.ua 0501017966

Кучеренко Богдан Юрійович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, спеціалізація ортопедія і травматологія, b.kucherenko@knmu.edu.ua, 0683931688

Іванов Олексій Миколайович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія. om.ivanov@knmu.edu.ua 0679048089

Спесивий Ігор Іванович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, спеціалізація ортопедія і травматологія, ii.spesyvyi@knmu.edu.ua 0958535311

Контактний телефон **тел. та E-mail кафедри:** тел. +380683931688, kaf.nnipo.nevidkladnoimed+unsubscribe@knmu.edu.ua.
Консультації

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація заняття проводяться в умовах Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня» 7, 8, 9 поверхи за розкладом та на базі стимуляційного центру 4 поверх корпусу УЛК.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу «Військово-польова хірургія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія» та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Педіатрія» (за умови наявності)

Опис навчальної дисципліни (анотація) Військово-польова хірургія - дисципліна про бойові пошкодженнях, організацію хірургічної допомоги та лікування поранених на театрі військових дій. Це клінічна навчальна дисципліна. Вона вивчає способи лікування ран, опіків і закритих пошкоджень, а також організацію і способи лікування поранених на етапах медичної евакуації.

Особливість роботи в військово-польовій обстановці - одночасне надходження значної кількості поранених на етапи медичної евакуації та великий обсяг хірургічної роботи, яку необхідно виконати за короткий час. У цих умовах недостатньо знати, як проводити хірургічне втручання, накладати пов'язки, шини і переливати кров. Головне значення набуває організація роботи.

Інша особливість полягає в тому, що польові медичні установи змушені змінювати місце свого розташування в залежності від бойової і медико-тактичної обстановки: наближатися до військ, скорочуючи тим самим терміни надходження поранених, або навпаки здійснювати швидко передислокацію в тил з одночасною евакуацією поранених.

Під час бойових дій хірургам доводиться працювати у важких і малопритатних умовах: в наметах, землянках, бараках, підвалах зруйнованих будівель; при недостатньому освітленні, опаленні, несприятливої погоди, в лісі, степу, горах.

Особливість військово-польової хірургії полягає також в широкому застосуванні на всіх етапах евакуації медичного сортування. Без неї неможливо визначити послідовність та обсяг надання допомоги різним категоріям поранених в залежності від тяжкості ушкоджень.

Успіх лікування в значній мірі визначається забезпеченням неперервності і послідовності дій на всіх етапах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання організації надання медичної допомоги пораненим і потерпілим на етапах медичної евакуації, діагностики і лікування вогнепальних і мінно-вибухових поранень різної локалізації та їх ускладнень.

Міждисциплінарні зв'язки: _____

Пререквізити Вивчення хірургії військової та надзвичайних ситуацій ґрунтується на вже отриманих студентами знаннях з медичної та біологічної фізики, біологічної та біоорганічної хімії, фізіології, патоморфологічних дисциплін, топографічної анатомії та топографічної хірургії, загальної

хірургії й інтегрується з госпітальною хірургією, дитячою хірургією, нейрохірургією, анестезіологією та реаніматологією, травматологією та ортопедією.

Постреквізити_ Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 5 та 6 року навчання підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка лікаря широкого профілю, який здатний надавати медичну допомогу в екстремальних ситуаціях та в умовах бойових дій. Студенти повинні оволодіти основами організації надання медичної допомоги при бойовій хірургічній патології військового часу та надзвичайних станів, оволодіти знаннями з дисципліни та засвоїти і відпрацювати практичні навички та окремі лікарські маніпуляції.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- сформувати комунікативні та морально-деонтологічні навички медичного фахівця і принципи фахової субординації у військово-польовій хірургії;
- вивчити основні положення організації та надання хірургічної допомоги на етапах медичної евакуації;
- вивчити та засвоїти основні теми з курсу військово-польової хірургії;
- вивчити способи і види медичного сортування поранених;
- засвоїти прийоми і методи надання медичної допомоги при сучасній бойовій травмі та екстремальних ситуаціях.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в екстремальних ситуаціях та в умовах бойових дій під час вивчення дисципліни “військово-польової хірургії”, що передбачає вивчення загальних принципів організації хірургічної допомоги при веденні бойових дій та в надзвичайних ситуаціях, клінічних проявів сучасних вогнепальних поранень, комбінованих і термічних уражень, закритих пошкоджень, ранової інфекції, травматичного шоку, синдрому тривалого роздавлювання, масивних крововтрат, лікувальну тактику на етапах евакуації.

загальні:

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
- ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою
- ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
- ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні (фахові, предметні):

- ФК1 – Навички опитування
- ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
- ФК5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
- ФК6 – Здатність до діагностування невідкладних станів
- ФК8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів
- ФК9 – Навички виконання медичних маніпуляцій
- ФК11 – Здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних та протиепідемічних заходів, у тому числі щодо інфекційних хвороб
- ФК14 – Здатність до ведення медичної документації
- ФК15 – Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації
- ФК16 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
- ФК17 – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей,

необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

Застосування знань та розуміння:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання

ПРН 13 – проведення лікувально-евакуаційних заходів

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

Формування суджень:

ПРН 18 – датність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Softskills):**

- комунікативні вміння;
- ситуаційна обізнаність;
- адаптивність;
- бути дипломатичним і тактовним.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва)	Нормативна (вибіркова)	
Загальна кількість годин –90	Спеціальність: <u>228 «Педіатрія»</u> (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки (курс):	
		4 та 5-й	-й
		Семестр	
		7,8-й та 9,10 й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 45 год. (29 год на 4 курсі та 16 годин на 5 курсі) самостійної роботи студента – 45 годин (31 на 4 курсі та 14 годин на 5 курсі)	Освітній ступінь: Другий (магістерський) рівень ОПП «Педіатрія»	4 год.(4 курс) 2 год.(5 курс)	год.
		Практичні, семінарські	
		25 год.(4 курс) 14 год(5 курс)	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		31 год. (4 курс) 14 год (5 курс)	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид підсумковою контролю: залік (4 курс), диф.залік 5 курс	

Опис дисципліни

Лекції

4 курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вогнепальні поранення, інфекційні ускладнення бойових пошкоджень	2	On-line
2	Кровотеча і крововтрата, Травматичний шок. Синдром тривалого розчавлювання	2	On-line
	Всього годин	4	

5 курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Ушкодження грудної клітки. Пневмоторакс. Гемоторакс. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка. Класифікація. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	2	On-line
	Всього годин	2	

Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Всього годин	0		

Практичні заняття

4 курс

	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Вогнепальні поранення.	5	розповідь-пояснення, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод проєктів, використання манекенів високого рівня	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
2	Тема 3. Кровотеча і крововтрата	5		
3	Тема 4. Травматичний шок. Синдром тривалого розчавлювання	5		
4	Тема 5. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень	5		
5	Тема.6. Термічні пошкодження	3		

	Залік	2		Підсумковий контроль: залік
	Всього годин	25		

5 курс:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Ушкодження, хребта. Торакальна травма.	4	розповідь-пояснення, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод проєктів, використання манекенів високого рівня	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
2	Ушкодження живота. Ушкодження кінцівок.	5		
3	Ушкодження тазу. Нейротравма.	3		
	Диференційований залік	2		Підсумковий контроль: диф.залік
	Всього годин	14		

Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Всього годин	0		

Самостійна робота

4 курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Вогнепальні поранення.	5	метод проєктів, демонстрація, презентація	Поточний контроль: самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; реферати; творчі завдання
2	Тема 2. Комбіновані радіаційні і хімічні ураження.	6		
3	Тема 3. Кровотеча і крововтрата	5		
4	Травматичний шок. Синдром тривалого розчавлювання	5		
5	Тема 5 . Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень	5		

6	Тема.6.Термічні пошкодження	5		
	Всього годин	31		

5 курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Нейротравма.	5	метод проєктів, демонстрація, презентація	Поточний контроль: самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; реферати; творчі завдання
2	Ушкодження живота	5		
3	Ушкодження тазу.	4		
	Всього годин	14		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1.

4. курс

Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

За результатами засвоєння кожного практичного заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи. Вираховується середній бал, який переводиться у бали за шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для перехідних дисциплін)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77

4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

1. Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

Завдання з дисципліни, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми навчальної дисципліни у системі MOODLE та або письмова контрольна робота з 5 питань. Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань; «склав» або «не склав».

5 курс

Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

За результатами засвоєння кожного практичного заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи. Вираховується середній бал, який переводиться у бали за шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу

(для дисциплін, що завершуються ДЗ або іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71

3.99-4,03	96
3.95- 3,98	95

3.0-3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Проведення диференційованого заліку: Допускаються здобувачі які мають залік на 4 курсі з «Військово-польової хірургії», не мають пропусків практик та лекцій, атестовані на кожному занятті. Здобувач отримує завдання з дисципліни, які охоплюють зміст усього предмету відповідно до програми навчальної дисципліни у системі MOODLE та або письмова контрольна робота з 5 питань. Критерій оцінювання від 50 до 80 балів.

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінка з дисципліни складається з балів, що відповідають середній оцінці за весь термін вивчення дисципліни та оцінки диференційованого заліку.

ОД (від 120 до 200) = Ср бал за два семестри, конвертований у таблиці(від 70 до 120) + оцінка з диф.заліку(50-80)

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Питання до заліку:

4 курс

1. Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при катастрофах і надзвичайних ситуаціях.
2. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах.
3. Медичне сортування.
4. Евакуація постраждалих.
5. Бойова хірургічна травма.
6. Вогнепальна рана.

7. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина.
8. Раньова балістика, патоморфологія ранового процесу.
9. Лікування вогнепальних ран.
10. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Медикаментозне лікування
11. Травматичний шок як перший період травматичної хвороби. Ступені тяжкості шоку.
12. Травматична хвороба. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.
13. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістресс-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування.

5 курс:

1. Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при військових конфліктах, катастрофах і надзвичайних ситуаціях. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах.
2. Медичне сортування, евакуація постраждалих.
3. Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Раньова балістика, патоморфологія раньового процесу.
5. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Медикаментозне лікування
6. Травматичний шок. Ступені тяжкості шоку.
7. Травматична хвороба. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.
8. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістрес-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування.
9. Нейротравма. Ушкодження черепа та хребта.
10. Поранення лиця і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР – органів, очей, лицевого скелету. Повітряна емболія.
11. Ушкодження грудної клітки. Пневмоторакс. Гемоторакс.
12. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.
13. Ушкодження живота. Закрита травма живота. Ножові та вогнепальні поранення.
14. Краж-синдром.
15. Політравма. Механізми компенсації при тяжкій травмі
16. Комбіновані радіаційні та хімічні ураження. Синдром взаємного обтяження.
17. Термічна опікова травма. Опікова хвороба. Класифікація. Патоморфологія ранового процесу, визначення глибини і площі ушкоджень.
18. Термічна холодова травма. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

Контрольні питання

4 курс

1. Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при катастрофах і надзвичайних ситуаціях. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах.
2. Медичне сортування, евакуація постраждалих.
3. Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу.
4. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Медикаментозне лікування
6. Травматичний шок як перший період травматичної хвороби. Ступені тяжкості шоку.
7. Травматична хвороба. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.
8. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістресс-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування.

5 курс

1. Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при катастрофах і надзвичайних ситуаціях. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах.
2. Медичне сортування, евакуація постраждалих.
3. Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу.
4. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Медикаментозне лікування
6. Травматичний шок як перший період травматичної хвороби. Ступені тяжкості шоку.
7. Травматична хвороба. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.
8. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістресс-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування.
9. Нейротравма. Ушкодження черепа та хребта.
10. Поранення лиця і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР – органів, очей, лицевого скелету. Повітряна емболія.
11. Ушкодження грудної клітки. Пневмоторакс. Гемоторакс.
12. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.
13. Ушкодження живота. Закрита травма живота. Ножові та вогнепальні поранення.
14. Краж-синдром.
15. Політравма. Механізми компенсації при тяжкій травмі
16. Комбіновані радіаційні та хімічні ураження. Синдром взаємного обтяження.
17. Термічна опікова травма. Опікова хвороба. Класифікація. Патоморфологія ранового процесу, визначення глибини і площі ушкоджень.

18. Термічна холодова травма. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

4 курс

1 Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу. Пошкоджуючі фактори тканин людини при вогнепальному пораненні. Доповідь з використанням мультимедійної техніки.

2. Особливості перебігу поранень, переломів кісток, термічних опіків при комбінованих радіаційних ураженнях і попаданні радіоактивних речовин на рану та опікову поверхню.

3. Травматична хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

4. Анаеробна інфекція бойових пошкоджень

5. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху, запалювальними вогнесумішами.

6. Опікова хвороба.

5 курс

1. Поранення обличчя. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

2. Поранення ЛОР – органів. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

3. Поранення очей. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

4. Ушкодження мозкового відділу черепа. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.

Правила оскарження оцінки

Правила оскарження оцінки: якщо студент не згодний з оцінкою Він чи Вона можуть перескласти дисципліну комісії. Якщо студент не зможе відповісти на запитання комісії, його оцінка може бути знижена.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не

пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточній епідемічній ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою. Студент може заробити додаткові бали за участь у написанні тез чи підготуванні реферату та його захисту на занятті (2 бали), активну участь у обговоренні тем (1 бал за тему). Загалом не більше 10 балів за дисципліну.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або

яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умов належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Техніка безпеки. Заняття за умов карантину будуть проведені у дистанційному форматі. Відпрацювання практичних навичок проводити за умов дозволу адміністрації університету з дотриманням маскового режиму, соціальної дистанції, наявності рукавичок.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Воєнно-польова хірургія / Заруцький Я.Л., Запорожан В.М., Білий В.Я. та ін. — Одеса: Одеський національний медичний університет (ОНМедУ), 2016. — 415 с.
2. Политравма: хірургія, травматология, анестезіология, интенсивная терапия /Под ред. Ф.С. Глумчера, П.Д. Фомина, Е.Г. Педаченко и др.. – К.: ВСИ “Медицина”, 2012. – 736 с.
3. Медицина катастроф / І.В. Кочін, Г.О. Черняков, П.І. Сидоренко: за ред. І.В. Кочіна. – К.: Здоров’я, 2008. – 724 с.
4. Невідкладна військова хірургія. / пер. з англ. — Київ, Наш Формат, 2015. 568 с.

Допоміжна

Екстрена медична допомога (гострі серцеві стани) /Г.Г. Роцін, О.М. Пархоменко, В.О. Крилюк та ін: за ред. Г.Г. Роціна. – К.: ТОВ “НВП “Інтерсервіс”, 2011. – 159 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://knowledge.allbest.ru/life/2c0a65625a3bc68b4c53a88421316d37_0.html;
2. http://5ka.at.ua/load/medicina_ta_zdorov_39_ja/persha_domedichna_dopomoga_vumovakh_nadvichajnikh_situacijakh_pri_opikakh_obmorozhenni_udushenni_re

fer at/37-1-0-20950;

3. www.mil-surgery.com/lections.php

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

8. ІНШЕ

4 курс.

Тема 1. Вогнепальні поранення. Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Медикаментозне лікування

Пошкоджуючі фактори тканин людини при вогнепальному пораненні. Класифікація вибухової травми. Особливості структурних і функціональних змін тканин в залежності від виду зброї. Ураження мінно-вибуховими пристроями, бомбами об'ємного вибуху. Види первинної хірургічної обробки за обсягом і терміном їх виконання. Показання чи відсутність показань і наявність протипоказань для первинної хірургічної обробки ран. Особливості і відмінності первинної хірургічної обробки при великих механічних пошкодженнях. Способи зашивання ран. Помилки при виконанні первинної хірургічної обробки ран.

Тема 2. Комбіновані радіаційні і хімічні ураження. Особливості перебігу поранень, переломів кісток, термічних опіків при комбінованих радіаційних ураженнях і попаданні радіоактивних речовин на рану та опікову поверхню. Синдром взаємного обтяження. Медична допомога у вогнищі ураження і на військових етапах медичної евакуації при комбінованих хімічних ураженнях.

Тема 3. Кровотеча і крововтрата. Класифікація, клінічні прояви, надання допомоги на етапах евакуації.

Тема 4. Травматичний шок. Синдром тривалого розчавлювання. Травматичний шок як перший період травматично хвороби. Ступені тяжкості шоку. Травматична хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивно інфузійно терапі. Визначення травматичного шоку як першого періоду травматично хвороби, класифікація, ступені тяжкості шоку. Частота і тяжкість шоку на війні і в мирний час. Сучасні уявлення про етіологію і патогенез травматичного шоку. Клінічні прояви шоку при різних локалізаціях поранень. Рання профілактика шоку. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивно інфузійно терапі. Травматична хвороба. Визначення, класифікація, періоди, етіологія, патогенез, перебіг. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістресс-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування. Умови виникнення краж-синдрому. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Політравма. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Лікувальна тактика на етапах евакуації.

Тема 5. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень Патоморфологічні зміни та клінічна Вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани. Проведення медикаментозного лікування вогнепальних ран. картина, характерні для ранового процесу.

Тема.6. Термічні пошкодження. Класифікація опікової травми. Патоморфологія ранового процесу. Тяжкість ушкоджень: визначення глибини і площі ушкоджень. Клінічна картина, перебіг, ускладнення. Ступені опіків. Визначення загальної площі опіків і площі глибокого пошкодження. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху, запалювальними вогнесумішами. Опікова хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, перебіг, ускладнення. Періоди опікової хвороби. Опіковий шок. Гостра токсемія. Опікова септикотоксемія. Видужання. Медична допомога на полі бою (у вогнищах масового ураження). Медичне сортування, обсяг і зміст медичної допомоги в умовах військових дій і екстремальних ситуаціях. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Термічна холодова травма. Класифікація. Патоморфологія ранового процесу. Тяжкість ушкоджень: визначення глибини і площі ушкоджень. Клінічна картина, перебіг, ускладнення.

5 Курс

Заняття1. Нейротравма. Нейротравма. Поранення лица і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР – органів, очей, лицевого скелету. Патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Класифікація нейротравми. Ушкодження черепа та хребта. Патоморфологічні зміни, клінічна картина, особливості перебігу, ускладнення. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Поранення лица і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР – органів, очей, лицевого скелету. Патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Повітряна емболія. Діагностика, медичне сортування та лікування на етапах медичної евакуації. Ушкодження хребта. Частота закритих пошкоджень спинного мозку. Класифікація, клініка. Об'єм медичної допомоги на етапах евакуації. Вогнепальні поранення хребта і спинного мозку. Клінічна картина і діагностика. Періоди клінічного перебігу. Медична допомога на етапах евакуації. Торакальна травма. Ушкодження грудно клітки. Пневмоторакс. Гемоторакс. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка. Класифікація. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Класифікація ушкоджень грудно клітки. Причини виникнення та основні ознаки пневмотораксу. Гемоторакс. Клінічні прояви забою і тампонади серця. Нестабільна грудна клітка, класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Діагностика, медичне сортування та лікування на етапах медичної евакуації.

Заняття 2. Ушкодження живота. Ушкодження живота. Закрита травма живота. Ножові та вогнепальні поранення. Класифікація ушкоджень живота. Відкрита та закрита травма живота. Ножові та вогнепальні поранення органів черевної порожнини. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Ушкодження кінцівок. Політравма. Класифікація,

етіологія, патогенез, клінічна картина, перебіг, ускладнення. Лікувальна тактика на етапах евакуації. Особливості перебігу поранень, переломів кісток, термічних опіків при комбінованих радіаційних ураженнях і попаданні радіоактивних речовин на рану та опікову поверхню

Заняття 3. Ушкодження тазу. Класифікація поранень і закритих пошкоджень таза і органів таза. Клініка і діагностика вогнепальних і закритих переломів кісток таза з пошкодженням і без пошкодження органів таза. Ускладнення при вогнепальних і закритих пошкодженнях таза. Перша медична допомога при пораненнях і закритих пошкодженнях таза. Профілактика шоку. Лікування поранень і закритих пошкоджень таза.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гігієни та екології №1

2021-2022 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Військово-медична підготовка» («Військова гігієна»)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент: нормативний

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Педіатрія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

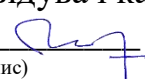
Курс 4

Сілабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
гігієни та екології №1

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я
(назва)

Протокол від
27 серпня 2021 року № 1

Протокол від
01 вересня 2021 року №2

Завідувач кафедри
 Коробчанський В.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Голова
 Огнєв В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

27 серпня 2021 року

01 вересня 2021 року

Інформація про викладачів

Розробники силабусу:

д.м.н., проф. Коробчанський В.О.,

к.м.н., доц. Олійник Ю.О.

к.м.н., доц. Старусева В.В.

Дані про викладачів, що викладають дисципліну

Всі викладачі володіють науковими знаннями в області військової гігієни, вони хороші методисти, які володіють методами і методиками, що дозволяють надавати навчальні матеріали у вигляді системи пізнавальних завдань, вирішення яких направлено на оволодіння змісту вивчення нашої дисципліни

Коробчанський Володимир Олексійович, професор, доктор медичних наук

Професійні інтереси: Гігієна та екологія, психогігієна, Public health

Контактний телефон (057) 705-15-74

Корпоративна пошта викладача kaf.4med.hihienu2@kntmu.edu.ua

Консультації понеділок 15.30-17.00

Локація НДІ гігієни праці та професійних захворювань, приміщення кафедри гігієни та екології №1

Олійник Юлія Олександрівна, кандидат медичних наук, доцент

Професійні інтереси: Гігієна та екологія, психогігієна, вплив факторів оточуючого середовища на здоров'я дитини

Контактний телефон (057) 705-15-74

Корпоративна пошта викладача kaf.4med.hihienu2@kntmu.edu.ua

Консультації Згідно з розкладом за попередньою домовленістю

Локація НДІ гігієни праці та професійних захворювань, приміщення кафедри гігієни та екології №1

Старусева Вікторія Вадимівна, кандидат медичних наук, доцент

Професійні інтереси: Гігієна та екологія, психогігієна, вплив факторів оточуючого середовища на здоров'я дитини

Контактний телефон (057) 705-15-74

Корпоративна пошта викладача kaf.4med.hihienu2@kntmu.edu.ua

Консультації Згідно з розкладом за попередньою домовленістю

Локація НДІ гігієни праці та професійних захворювань, приміщення кафедри гігієни та екології №1

Боярський Мирослав Романович, кандидат медичних наук

Професійні інтереси: Гігієна та екологія, вплив факторів оточуючого середовища на здоров'я дитини

Контактний телефон (057) 705-15-74

Корпоративна пошта викладача kaf.4med.hihienu2@kntmu.edu.ua

Консультації Згідно з розкладом за попередньою домовленістю

Локація НДІ гігієни праці та професійних захворювань, приміщення кафедри гігієни та екології №1

Мокрякова Марина Іванівна, асистент

Професійні інтереси: Гігієна та екологія, вплив факторів оточуючого середовища на здоров'я дитини

Контактний телефон (057) 705-15-74

Корпоративна пошта викладача kaf.4med.hihienu2@kntmu.edu.ua

Консультації Згідно з розкладом за попередньою домовленістю

Локація НДІ гігієни праці та професійних захворювань, приміщення кафедри гігієни та екології №1

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Гігієна та екологія з гігієною дитячого та підліткового віку» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія», другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 228 «педіатрія»

Опис дисципліни: Військова гігієна, як навчальна дисципліна базується на знаннях з загальної гігієни, загальновійськової підготовки, організації медичного забезпечення військ; яка закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з організаційних, загальних та окремих питань військової гігієни при надзвичайних ситуаціях мирного часу та воєнний час, санітарного нагляду і медичного контролю в обсязі, необхідному для виконання функціональних обов'язків при надзвичайних ситуаціях мирного часу та на воєнний час.

Навчальна дисципліна є основою використання позитивних оздоровчих факторів навколишнього середовища для зміцнення здоров'я військовослужбовців, загартування організму; закладає основи вивчення студентами навколишнього екологічного середовища, як джерела етіологічних факторів ризику виникнення і розповсюдження захворювань, та на підставі цього розробляє заходи щодо профілактики захворювань.

Предмет навчальної дисципліни є вивчення впливу факторів навколишнього середовища на людину, розвиток і стан здоров'я дітей і підлітків, оцінка факторів ризику для здоров'я та обґрунтування заходів, спрямованих на попередження захворювань, забезпечення оптимальних умов існування, зміцнення здоров'я і подовження життя людини.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння базових дисциплін з біоорганічної та біологічної хімії, фізіології, патологічної фізіології, внутрішньої медицини та ін.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=2901>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «військова гігієна» є вивчення та засвоєння принципів і засобів захисту, організації та планування медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій мирного часу на воєнний час, планування дій з організації медичної допомоги населенню і проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів в екологічно несприятливих регіонах при надзвичайних ситуаціях та під час війни. Вивчення змін, що відбуваються внаслідок реорганізації і розбудови Збройних сил України, змін поглядів на ведення бойових дій, застосування сучасних видів зброї, накопичення досвіду роботи військово-медичної служби під час виникнення локальних воєнних конфліктів. Метою вивчення навчальної дисципліни «військова гігієна» є також зміцнення та збереження здоров'я військовослужбовців.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «військова гігієна» є закладення теоретичних основ військової гігієни, як науки та відпрацювання практичних навичок щодо профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження у відповідності до основ чинного законодавства України; проведення запобіжного та поточного санітарного нагляду за розміщенням, водопостачанням, харчуванням, лазнево-пральним обслуговуванням та умовами праці військовослужбовців; опанування лабораторних методів дослідження; використання сприятливих оздоровчих факторів навколишнього середовища для зміцнення здоров'я військовослужбовців, загартування організму, тощо.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні: здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні спеціалізовані задачі в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності в мультидисциплінарному контексті на основі концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у галузі охорони здоров'я, із здатністю зрозумілого і аргументованого донесення висновків до фахівців і нефахівців, а також є основою для оригінального мислення, продовження навчання з високим ступенем автономії та проведення досліджень.

загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою. Універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

- **спеціальні (фахові, предметні):** здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума; здатність до планування і проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів; здатність до проведення евакуаційних заходів; здатність до планування профілактичних заходів.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:** здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю у військовій медичній галузі на відповідній посаді; здатність здійснювати оцінку санітарно-гігієнічного стану навколишнього

середовища з метою визначення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів; здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі; сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills)**

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 1	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 30	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		4-й	-й
		Семестр	
		8-й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 15 самостійної роботи студента – 15	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	Лекції	
		5 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		15 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Основи організації санітарно-гігієнічних заходів у Збройних Силах України та інших військових формуваннях при надзвичайних ситуаціях мирного часу і на воєнний час. Гігієна польового розміщення військ та населення. Основи організації та проведення санітарного нагляду і медичного контролю за водопостачанням особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань, населення у польових умовах.	2	Онлайн-лекція в синхронному форматі
2	Основи організації та проведення санітарного нагляду і медичного контролю за харчуванням особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань, населення у польових умовах	2	Онлайн-лекція в синхронному форматі

3	Гігієна праці особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій мирного часу і на воєнний час.	2	Онлайн-лекція в синхронному форматі
	Всього годин	5	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Організація і проведення санітарного нагляду за польовим розміщенням військових і цивільних формувань при надзвичайних ситуаціях та в умовах війни. Гігієна польового розміщення військ та населення.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); доповідь
2	Організація та проведення розвідки джерел водопостачання при надзвичайних ситуаціях та під час війни. Оцінка якості води польовими методами. Медичний контроль за водопостачанням. Санітарний нагляд за очищенням, знезараженням води у польових умовах.	2	-«-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); доповідь
3	Організація і проведення медичної експертизи води та продовольства у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах застосування зброї масового ураження. Дезактивація води та продовольства у польових умовах.	2	-«-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); доповідь

4	Організація і проведення санітарного нагляду за повноцінністю та безпечністю харчування військових і цивільних формувань при надзвичайних ситуаціях та в умовах війни. Харчування військовослужбовців наземних військ, авіації та на кораблях. Проведення розслідування випадків харчових отруєнь.	2	-«-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); доповідь
5	Гігієна праці особового складу Збройних сил України при обслуговуванні об'єктів озброєння, військової техніки, радіолокаторних станцій, в авіації та на кораблях.	2	-«-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);
6	Залік	2	-«-	усне опитування
	Всього	10		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Контроль за лазнево-пральним обслуговуванням військ. Збирання та видалення нечистот та відходів. Порядок збирання та поховання загиблих. Обов'язки військово-медичної служби.	2		творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати
2	Обов'язки різних служб з організації водопостачання особового складу Збройних сил України у польових умовах.	2		-«-
3	Особливості організації харчування в авіації та військово-морських силах України.	2		-«-
4	Гігієнічні особливості праці медичних	2		-«-

	працівників військових частин та особового складу військово-медичних закладів Збройних сил України у воєнний час та при ліквідації наслідків надзвичайних станів. особливості праці в авіації та військово-морських силах України.		
5	Підготовка до практичних занять	7	-<<<
	Всього	15	

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти у ХНМУ» (Наказ ХНМУ №181 від 21.09.2021)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою.

13.1 Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150		
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
				Менше 3	Недостатньо

4.45-4,46	178	3.67-3,69	147
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

13.4 Технологія оцінювання дисципліни

3.2. Питання до заліку та іспиту:

3.3. Контрольні питання до самостійної роботи

1. Гігієнічні вимоги до земельних ділянок для розміщення військово-авіаційних формувань та до планування цих ділянок.

2. Особливості мікроклімату та хімічного складу повітряного середовища в польових житлах, фортифікаційних спорудах тощо;

3. Гігієнічне, епідеміологічне значення, вимоги до питної води та їх особливості у воєнно-польових умовах, при інших надзвичайних ситуаціях, норми польового водопостачання військових і цивільних формувань.

4. Обов'язки різних служб з організації водопостачання особового складу формувань, військ та населення.

5. Організація та проведення розвідки джерел води; показники якості питної води, методи їх дослідження, нормування.

6. Організація та порядок проведення медичної експертизи води у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах застосування зброї масового ураження, засоби дезактивації води в польових умовах.

7. Методи профілактики аліментарних захворювань, харчових отруєнь.

8. Гігієнічна характеристика та вимоги до якості харчових продуктів.

9. Організаційно-штатні формування та лабораторні засоби медичної служби формувань по проведенню експертизи продовольства у польових умовах.

10. Організація та проведення медичної експертизи продовольства у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та в умовах застосування зброї масового ураження.

11. Засоби дезактивації продовольства в польових умовах.

12. Основні шкідливі та небезпечні фактори, що визначають умови праці при обслуговуванні об'єктів озброєння і військової техніки.

13. Методи та засоби профілактики несприятливої дії шкідливостей в окремих спеціальних родах військ.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

3.6. Правила оскарження оцінки

Апеляція магістра щодо оцінки (кількості балів), отриманої на диференційованому заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше

наступного робочого дня після оголошення оцінки. Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності магістра.

Додаткове опитування магістра при розгляді апеляцій не допускається. Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома магістра не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни. Очікується, що магістри відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у магістрів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надає на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально. Активна участь під час обговорення в аудиторії, магістри мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від магістрів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка. Магістрам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Використання електронних гаджетів. Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач- магістр», «магістр-магістр», «магістр-група магістрів».

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Організація інклюзивного навчання в закладах вищої освіти здійснюється згідно з наказом ХНМУ № 203 від 22.06.2018 «Про затвердження порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) ХНМУ.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни. Активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи згідно з навчальним планом.

Заохочення та стягнення. Додаткові бали за участь в наукових конференціях, проведення наукових досліджень, публікації статей та тез, виконання додаткових завдань тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Науково-педагогічні працівники кафедри дотримуються етичних принципів академічної доброчесності, а саме посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуються норм законодавства про авторське право; надають достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Викладачі кафедри гігієни та екології №1 не порушують академічну доброчинність (не займаються академічним плагіатом, фабрикацією, обманом, хабарництвом).

Кафедра гігієни та екології № 1 підтримує **нульову толерантність** до плагіату. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Бондарь С., Гут Т., Гут Р. Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної підготовки та медицини надзвичайних ситуацій. Практична медицина. Медицина. 2018. 344 с.

Військова екологія: підручник [за ред. проф. М.І. Хижняка]; К.: УВМА, 2015. 656 с.

Бідненко Л.І., Вороненко В.В., Хижняк М.І., Нарожнов В.В. Санітарно-гігієнічне забезпечення польового водопостачання військ: Навчальний посібник. К. РВВ УВМА, 2004. 91 с.

Пашко К.О. Військова гігієна з гігієною при надзвичайних ситуаціях. Тернопіль; Укрмедкнига, 2005. 312 с.

Хижняк М.І., Крушельницький О.Д., Бідненко Л.І. Військова гігієна та військова епідеміологія. Навчальний посібник. К.: УВМА, 2008. 740 с.

Про внесення змін до норм харчування військовослужбовців збройних Сил та інших військових формувань: Постанова КМУ від 22.07.2016 р. № 470. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/470-2016%DO%BF>

Наказ Міністерства України від 09.02.2016 р. №62 «Про затвердження Інструкції з організації продовольчого забезпечення Збройних Сил України »

Наказ Міністерства Внутрішніх Справ України від 03.07.2014 р., №632 «Про затвердження Положення про продовольче забезпечення у Державній службі України з надзвичайних ситуацій».

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3185>

2. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал.

3. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка.

4. <http://www.education.gov.ua> – офіційний сайт МОН України.

8. ІНШЕ